

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: **Философски**

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	С	0	4	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Социология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	3	3	2
---	---	---	---

МИКРОСОЦИАЛНИ ОБЩНОСТИ: АЗ И ДРУГИЯТ

Преподавател: Гл. ас. Б. Бунджулова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
Обща аудиторна заетост		60
	Научно есе	30
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	60
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии в часовете	15%
2.	Текуща самостоятелна работа /контролно	15%
3.	Научно есе	30%
4.	Изпит	40%

Критерии на оценяване

Крайната оценка се формира на база резултатите от: участие в тематични дискусии в часовете (15%), текуща самостоятелна работа / контролно (15%), научно есе (30%), писмен изпит (40%).

За оценка „Отличен“	Активно участие в тематичните дискусии; отлична/много добра оценка на контролното; добре подбран проблем и аналитично разработено научно есе, с добро познаване на препоръчаната литература и коректно позоваване; много добра/отлична оценка на писмения изпит – аналитично разработен въпрос от програмата на курса.
---------------------	--

За оценка „Много добър“	Редовно, но неактивно участие в тематичните дискусии; много добра/добра оценка на контролното; добре подбран проблем и аналитично разработено научно есе, с добро познаване на препоръчаната литература и коректно позоваване; много добра оценка на писмения изпит –аналитично разработен въпрос от програмата на курса с известни пропуски в аргументацията.
За оценка „Добър“	Нередовно участие в тематичните дискусии; добра оценка на контролното; добре подбран проблем, но схематично разработено научно есе, без познаване на препоръчаната литература; добра оценка на писмения изпит – аналитично разработен въпрос от програмата на курса с пропуски в аргументацията.
За оценка „Среден“	Нередовно участие в тематичните дискусии; не направено контролно или незадоволителен резултат на контролното; добре подбран проблем, но схематично научно есе, без познаване на препоръчаната литература; незадоволително представяне на писмения изпит – маркирани повърхностни знания по въпроса от програмата на курса.

Анотация на учебната дисциплина:

Основната цел на курса е да се задълбочат знанията на студентите в проблематиката на социалните взаимодействия, както и социологическата чувствителност към детайлите на индивидуалното преживяване на себе си и на другите в тях. Той е фокусиран върху анализи на Алфред Шютц и тяхната интерпретация. Акцентът е върху начините, по които модерният индивид преживява себе си и другите в заварени, в социално конструирани, и в произвеждани от него във взаимодействие с други индивиди социални отношения; върху начините на възприемане и промяна на образи, представи и нагласи към другия.

Предварителни изисквания:

Успешно положен изпит по Социология на социалните общности

Очаквани резултати:

- Овладеян теоретичен апарат на феноменологичната социология за анализ на социални взаимодействия и социални отношения;
- Критично осмисляне на феноменологичен подход към проблематиката на социалното взаимодействие;
- Умения за приложение на феноменологичния подход при анализ на социални взаимодействия и социални отношения.

Учебно съдържание

№	Тема: Лекции	Хорариум
1	Въвеждаща лекция Общността в съвременния свят. Микросоциални и макросоциални отношения: акцент върху различието или върху подобие	2 часа
2	Първа част Алфред Шютц <i>“Измеренията на социалния свят”</i> : Как човек в своята всекидневна естествена нагласа разбира действието на другия? Как е възможно да бъде разбран субективният смисъл на поведението на другия? - Ситуацията лице-в-лице и “чистото” ние-отношение - Социални отношения в ситуация лице-в-лице - Конкретно Ние-отношение: фактори, обуславящи различна степен на “непосредственост” на преживяванията в Ние-отношение	16 часа

	<ul style="list-style-type: none"> - Достъпност на мотивите на партньора в Ние-отношение (“за да” и “защото” мотиви и “остаряване заедно”). - Ситуацията на “пряко наблюдение” - наблюдението като инструмент на социологическо изследване и неговите ограничения. - От непосредствено към непряко преживяване на другия: невидимост и проблематизиране на прехода. - Съвременникът като идеален тип и те-отношението - Начини на конституиране на типизации на съвременници: анонимност на идеалния тип 	
3.	<p>Втора част</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проблемът за разбирането на другия - "Модерен жизнен свят" - "жизненият свят на посттоталитарното общество": проблематизиране на самопреживяването и преживяването на другия в променяща се социална среда - Семейството като форма на човешка съвместност, семейството като "наш" свят - Различни професионални интереси - творчески екип - Индивидуални различия - приятелски кръг 	10 часа
4.	<p>Заклучителна лекция</p> <p>Аз и Другият - отношението като средство и като цел. Невидимост и проблематизиране на отношението.</p>	2 часа
Общо		30 часа
Семинари		
1.	Шютц, А. 2011. <i>Смисловото изграждане на социалния свят</i> . Първи раздел - Въвеждащи проучвания	6 часа
2.	Избор на тема и подготовка на научно есе	2 часа
3.	Шютц, А. 2011. <i>Смисловото изграждане на социалния свят</i> . Втори раздел - Конституирането на смисловите преживявания във все-собственото траене	6 часа
4.	Писмена работа – основни понятия	2 часа
5.	Шютц, А. 2011. <i>Смисловото изграждане на социалния свят</i> . Трети раздел - Основни положения на една теория за разбирането на чуждия опит	6 часа
6.	Представяне и обсъждане на научните есета	4 часа
7.	Грекова, М. 1996. <i>Аз и Другият...</i> Втора глава – Преструктуриране на „жизнения свят на социализма“	4 часа
Общо		30 часа

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Ситуацията лице-в-лице и “чистото” ние-отношение. Социални отношения в ситуация лице-в-лице.
2.	Конкретно Ние-отношение: фактори, обуславящи различна степен на “непосредственост” на преживяванията в Ние-отношение.
3.	Ситуацията на “пряко наблюдение” – наблюдението като инструмент на социологическо изследване и неговите ограничения.
4.	Преход от непосредствено към непряко преживяване на другия: невидимост и проблематизиране на прехода.
5.	Съвременникът като идеален тип и те-отношението. Начини на конституиране на типизации на съвременници: анонимност на идеалния тип. Социално отношение между съвременници.
6.	Проблемът за разбирането на другия.
7.	"Модерен жизнен свят" - "жизненият свят на посттоталитарното общество": проблематизиране на самопреживяването и преживяването на другия в променяща се социална среда.

8.	Семейството като форма на човешка съвместност и като "наш" свят.
9.	Различни професионални интереси – творчески екип. Индивидуални различия – приятелски кръг.
10.	Аз и Другият - отношението като средство и като цел. Невидимост и проблематизиране на отношението.

Библиография

Основна:

Грекова, М. 1996. *Аз и Другият. Измерения на чуждостта в посттоталитарното общество.* С., Университетско издателство, 1996.

Шютц, А. 1999. *Добре информираният гражданин; Правейки музика заедно;* В: А. Шютц. *Чужденецът.* С., ЛИК.

Шютц, А. 2011. *Смисловото изграждане на социалния свят.* С., Критика и хуманизъм.

Допълнителна:

Schutz, A. 1964. "The Dimensions of the Social World". In: A. Schutz. *Collected Papers.* V. II. The Hague: Martinus Nijhoff.

Дата: 15.02.2013

Съставил: проф. М. Грекова